

Національний
банк України

Положення про визначення методики формування страхових резервів та вимог до методики розрахунку викупної суми та внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України

Департамент методології регулювання діяльності
небанківських фінансових установ
м. Київ, 06.10.2022 року

! Ця презентація підготовлена виключно з метою ознайомлення із концепцією майбутнього регулювання. Жодне положення, зазначене у цій презентації, не слід розуміти як конкретну вимогу, що міститься у проекті регуляторного акта. Для отримання інформації щодо змісту конкретних положень проекту необхідно ознайомитись з проектом регуляторного акта на сторінці офіційного Інтернет-представництва Національного банку України. Бачення майбутнього регулювання, що міститься у цій презентації, може бути змінено або вдосконалено за результатами подальшого опрацювання та обговорення з учасниками ринків фінансових послуг

Мета проєкту

**Наближення правил
розрахунку
регуляторних
страхових резервів
до принципів МСФЗ**

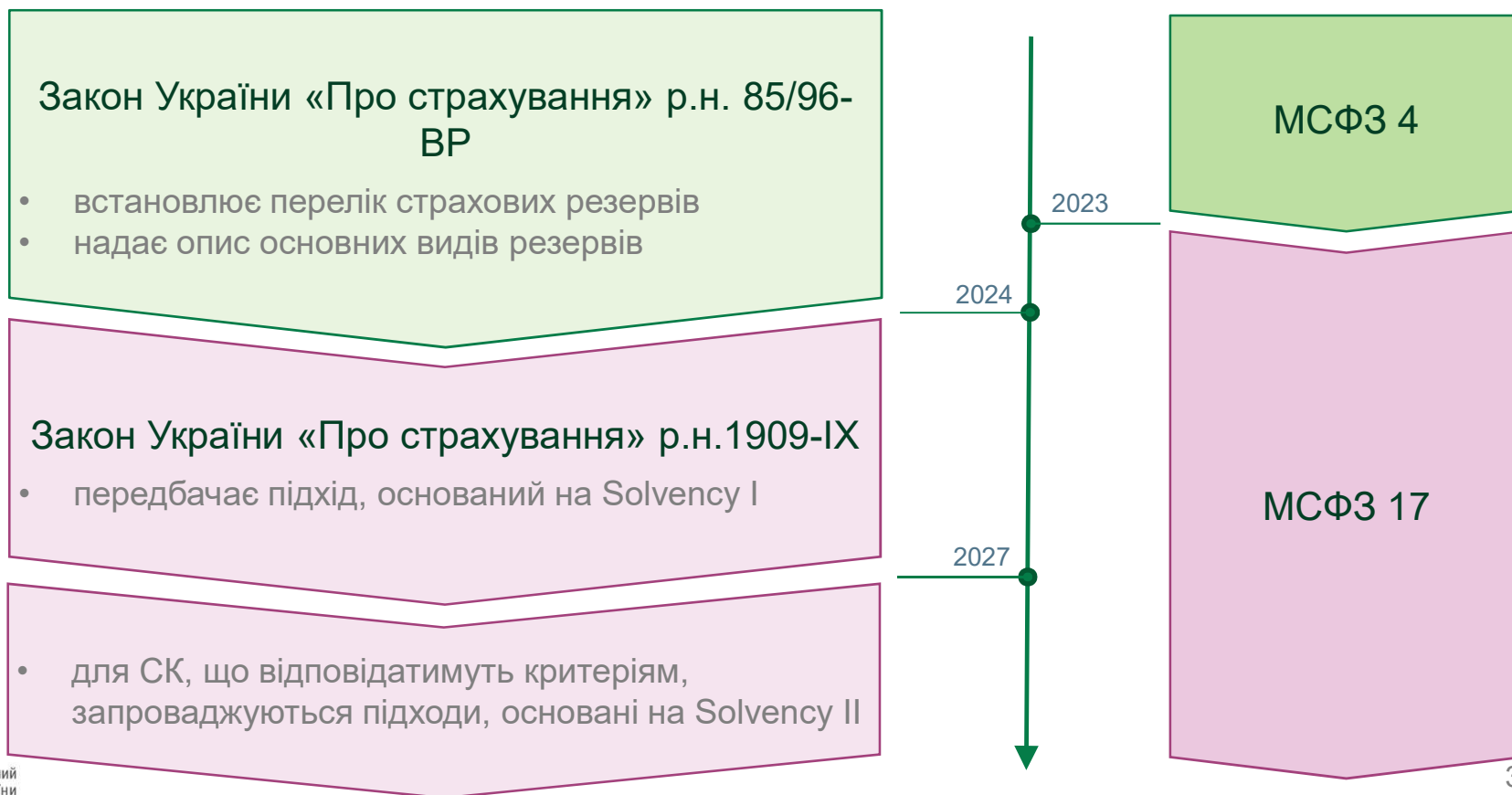
**Забезпечення
можливості контролю
достатності
сформованих
страхових резервів з
боку Регулятора**

**Оновлення
підходів та
використання
однакових термінів
(нормативи,
звітність)**

Законодавчі підстави та засади проєкту

Завдання проєкту

Підвищити **контроль за якістю та джерелами формування даних**, що слугують основою для розрахунку резервів (внутрішній актуарний звіт)

Уніфікація підходів відповідно до МСФЗ щодо формування **РНП** (1/365 для всіх основних видів страхування)

Запровадити уніфіковані підходи до формування **IBNR** (замість РК для договорів ядерного страхування; врахування строків виявлення збитків; min розмір LAE; порядок врахування очікуваних регресів)

Впорядкувати правила розрахунку **прав вимог до перестраховиків** у страхових резервах (для пропорційних договорів перестраховання в РНП; у випадку застосування актуарних методик в IBNR)

Впорядкувати методику розрахунку **DAC**, в т. ч. для комісії за договорами вихідного перестраховання

Встановити єдину методологію **розподілу резерву бонусів та визначення розрахунку викупних сум в life** з метою захисту прав застрахованих осіб

Привести до спільних підходів та термінології, **загальних вимог life та non-life СК** (IBNR, DAC, LAT, run-off test)

**Нові підходи для life та non-life страховиків
при формуванні страхових резервів**

Якість даних та доступ

- дані включають достатню історичну інформацію для оцінки характеристик основних ризиків та виявлення тенденцій щодо ризиків;
- дані включають всю необхідну інформацію щодо всіх укладених договорів за відповідним видом страхування

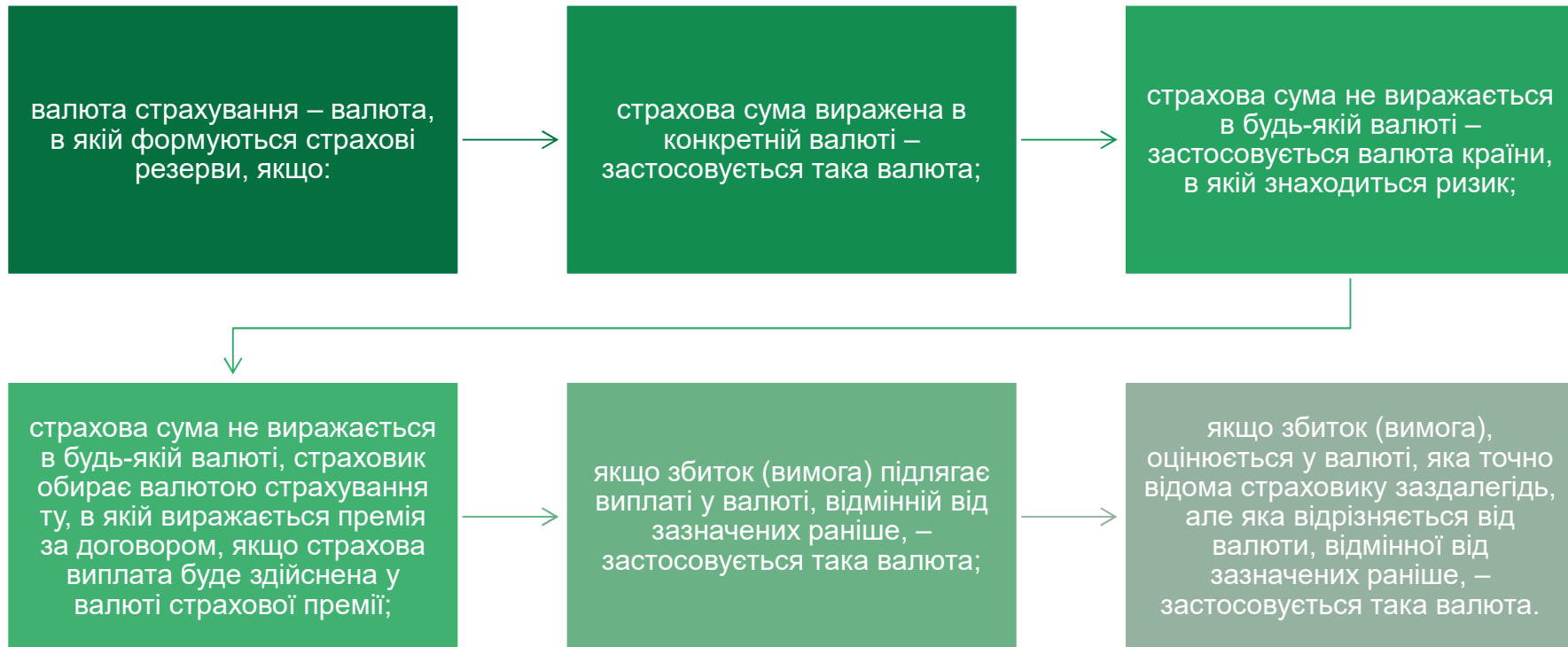
- дані не містять суттєвих помилок;
- дані з різних періодів, що використовуються для однієї і тієї ж оцінки, узгоджуються;
- дані фіксуються вчасно і послідовно з часом

- дані узгоджуються з цілями їх використання і припущеннями, що лежать в основі методів розрахунку страхових резервів;
- обсяг і характер даних забезпечують, щоб оцінки не містили суттєвих помилок;
- дані належним чином відображають ризики страховика, яким він піддається, та пов'язані з його зобов'язаннями за договорами;
- дані були зібрані, оброблені та застосовані у прозорий та структурований спосіб;
- дані для розрахунку страхових резервів використовуються послідовно із часом

- послідовність та об'єктивність даних, надійність джерела отримання даних та прозорість способу, у який дані генеруються та обробляються

І ДОСТУП ДО ДАНИХ

Валюта формування резервів

Розподіл витрат діяльності зі страхування

LAT & run-off test

Сфера

- life
- non-life

Періодичність

- life – принаймні щорічно
- non-life – принаймні щоквартально

Результат

- LAT – нестача сформованого резерву визнається додатково у відповідному резерві
- run-off test – дефіцит резервів збитків на 4 з 8 попередніх звітних дат, зобов'язує страховика внести зміни до методів формування таких резервів, щоб забезпечити формування резервів збитків на майбутнє у достатньому розмірі

Внутрішній актуарний звіт

Що включає?

- Опис процесу розрахунку (ким, на підставі яких даних/припущень, якими методами, які коригування, що не враховано)
- Обґрунтування прийнятих рішень
- Фіксація результатів, висновків, рекомендацій

Періодичність. Строки

- На звітні дати
- Зберігається у страховика протягом 3 років

Для чого?

- Документування
- Можливість перевірити, повторити розрахунок на підставі звіту
- Перспектива актуарного звіту, що буде подаватися до НБУ

Іновації для страховиків non-life

Резерв незароблених премій

			Методи
▪ $1/365$	▪ коефіцієнта збитковості	▪ $1/4$	▪ $1/24$
за основними видами страхування		за іншими, крім основних, видами страхування	
			Права вимоги до перестраховиків
▪ для пропорційного перестраховування використовується обраний метод РНП		▪ для непропорційного перестраховування	

Резерв збитків

Витрати на врегулювання = більше з:

- документально підтверджені витрати (не для IBNR)
не обов'язкове
- % витрат на врегулювання від страхових виплат за 4 квартали
- оцінка витрат актуарним методом
не обов'язкове
- 5% для ОСЦПВ, страхування майна, стихійних явищ
- 3% інші види страхування

для IBNR

Права вимоги до перестраховиків в IBNR

- лише за видами, де IBNR розраховується актуарним методом
- розраховується на підставі трикутників розвитку збитків

Резерв катастроф

Для усіх видів страхування

- Встановлено право формувати РК замість обов'язку
 - Метод розрахунку, встановлений у Положенні, може бути змінений на розсуд страховика
-

За договорами ядерного страхування

- Метод розрахунку IBNR – на розсуд страховика
- Встановлено порядок визначення мінімального його значення
- Розширено період при визначенні мінімального IBNR до 10р.

Очікувані регреси

Право
вимоги
реалізовано

Визначається та обліковується за МСФЗ

Право
вимоги **не**
реалізовано

Умови, коли страховик може їх формувати

Перелік методів розрахунку, в т.ч. резерву витрат на отримання регресів та частки доходів, належні перестраховикам

Порядок та умови врахування у резервах та вимоги до розкриття інформації у звітності

Новації для страховиків life

Новації у резервах із страхування життя

Математичні резерви

- Максимальний рівень модифікації складає 3,5%
 - Підхід до визначення прав вимоги до перестраховиків – аналогічно до non-life (такі ж методи для пропорційного перестрахування, для непропорційного не формуються)
 - Встановлено вимоги до порядку відрахувань до резерву бонусів, його розподілу між договорами
-

Резерв належних виплат страхових сум

- Формування RBNS та IBNR, витрат на врегулювання, прав вимоги до перестраховиків за ризиками, крім дожиття, - аналогічно до вимог non-life
 - Встановлено порядок врахування резерву витрат на врегулювання за ризиками дожиття
-

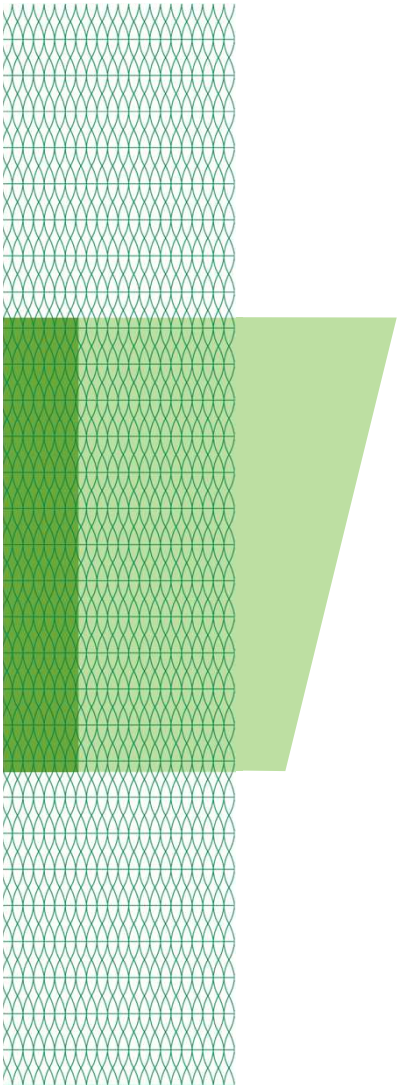

Вимоги до методики розрахунку викупних сум

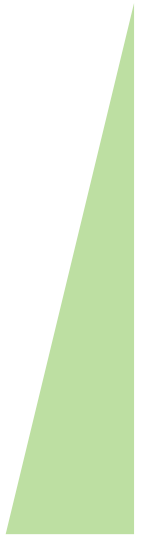
Базовий розмір викупної суми за договорами з ризиком дожиття = Резерв нетто-премій + резерв бонусів

Базовий розмір викупної суми за договорами без ризику дожиття = Розмір повернення страхових платежів для non-life договорів відповідно до ст. 28 Закону України «Про страхування»

Базовий розмір викупної суми у разі ліквідації страховика = Базовий розмір викупної суми при розірванні договору страхувальником

Подальші кроки страховиків

Подальші кроки

Зауваження та пропозиції

Публічне обговорення триває до **27 жовтня 2022** року

Пропозиції та зауваження необхідно:

- направляти на адресу електронної пошти: **NBFi.regulations@bank.gov.ua**;
- надіслати на поштову адресу Національного банку:
вул. Інститутська, 9, м. Київ-8, 01601

За результатами опрацювання пропозицій та зауважень перед затвердженням фінальної версії Положення Національний банк передбачає провести повторну зустріч з учасниками ринку

Національний
банк України